

DADZIS

1981

23

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNES!

© LKP CK Izdevniecība,
«Dadzis», 1981.

Nr

PROBLEMĀTISKAS MUCAS

VELTĪGS UZTRAUKUMS

Uz mucām var raudzīties no daudziem viedokļiem.

Jelgavas pilsētas Tirdzniecības ārvaldē uz mucām raugās kā uz materiālām vērtībām. Tāpēc visas slukšotās eļļas mucas krauj mašīnā un ved prom uz Rīgu, uz Pārkas rūpniecības izejvielu apgādes un realizācijas pārvaldes nolikta-ām.

Šoferis Kauss ar krāvēju Šukevi- u iekrāva mašīnā divdesmit mucas un saskaņā ar pavadzīmi aizveda tās uz 4. noliktaļu Katlakalnā. Noli- ktava bija slēgta. Pulkstenis rādī- a vienpadsmit trīsdesmit. Divpa- lsmitos trīsdesmit ieradās pavečāks āvocītis un paziņoja, ka noliktavas pārzinis pusdieno. Pulksten trīspa- lsmitos tas pats tēvocis parādīja, kur mucas izkraujamas. Pulksten rīspadsmitos trīsdesmit ieradās no- ikrāvis pārzinis A. Akopjans. Šo- feris un krāvējs, neveselīgas zīnkā- ības mudināti, apvaicājās, cik ilgi velkas pusdienlaiks.

Mucas vienā rāvienā no materiā- ām vērtībām kļuva par piedauzības tkmēni.

— Kraujiet atpakaļ! — pārzinis eica. — Ripojiet laimīgi!

Un skaidrības labad uz pavadzī- nes uzrakstīja: «Nepieņemmu. Mucas ar ūdeni un neītras.» Lai gan ūde- ni varēja izliet turpat uz vietas. Lai gan mucu mazgāšanai ir īpašs strādnieks. Lai gan turpat noliktavā ir laboratorija. Lai gan mucu ne- pieņemšanas gadījumā jāraksta īpašs akts.

Mucas kļuva par strīda objektu. Bez šaubām, lai izšķirtu strīdu, šoferis ar visām mucām ripoja uz Pārīkas rūpniecības izejvielu apgā- des un realizācijas pārvaldi Puški- na ielā.

Mucas kļuva par pārvaldes dar- binieku aplūkošanas objektu.

— Tara kā tara... — darbinieki secināja un piezvanīja uz nolikta- vu: — Pieņemiet mucas!

— Nepieņemšu, — noliktavas pārzinis cietli atbildēja.

Mucas bija paceltas principiālos augstumos un tur arī palika.

Darbinieki Puškina ielā raustīja plecus, šoferis raustīja plecus, krā- vējs nospļāvās.

Mucas kļuva par nevejadzīgu mantu.

Jelgavā atpakaļ atvestās mucas iekrāva citā mašīnā, vēlreiz aizve- da uz Rīgu un bez liekiem jautāju- miem, tālād — bez jebkādam dom- starpībām nodeva tai pašā Katla- kaļna noliktavā. Kā visparastāko, normas robežās esošu taru.

Tā nu izrādās, ka uz mucām var raudzīties arī no aizvainota lepnu- ma pozīcijām. Mucām no tā, pro- tāms, ne silts, ne auksts. Bet kas attiecas uz cilvēku darbu un valsts līdzekļiem...

Stop, A. Akopjans atkal var sa- dusmoties. Un mēs jau redzējām, kas no tā iznāk.

A. BRĀLĪTIS

Kad Dzidra Sileniece sāka strādāt Ranku iepirkšanas punktā, Kuldīgas rajona sagā- des apvienības vadītāji sevišķi iepriecināti nebija.

— Sievišķis paliek sievišķis! — viņi klusībā pukojās. — Tai vienmēr pirmajā vietā būs ģimenes lietas un nevis plāna pildīšana...

Taču kurnētāju neapmierinātība izzuda kā uz burvja mājienu, tiklīdz sagādes ap- vienībā parādījās Silenieces pirmās at- skaites lapas.

— Tas sievišķis taču ir velna pilns! — atskanēja jūsmīgi saucieni. — Skat, cik kartupeļu iepirkusi! Un, galvenais, — iesaistījusi tupeņu audzēšanā pilnīgi svai- gus spēkus! Agrākajam pienēmējam par to nebija ko sapņot!

Silenieces autoritāte sagādnieku acīs pieauga vēl vairāk, kad viņa atsūtīja at- skaiti par vilnas un kokvilnas lupatu ie- pirkšanu.

— Viņai, nūdien, ir iedzimts talants uz lupatām! — visi vienprātīgi nosprieda. — Kas to būtu domājis, ka tik nelielā ciematīnā var iepirkt simtiem kilogramu!

Kad Sileniece paziņoja, ka iepirkusi vai- rāk nekā tonnu makulatūras, sagādes ap- vienībā izcēlās neliela panika.

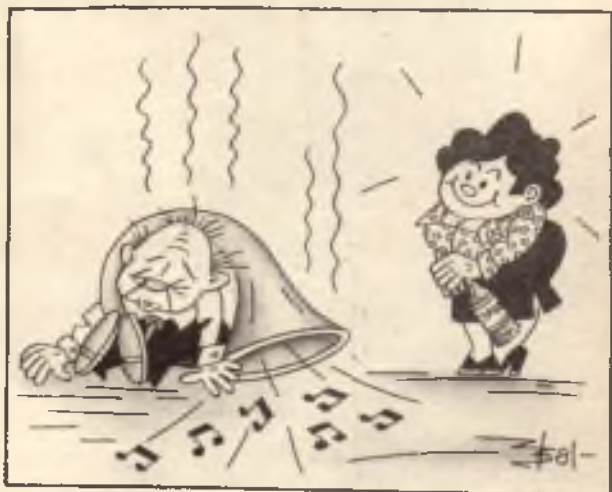
— Ja iepirkšanas plāns Rankos pildī- sies tādos apmēros, nebūs labi! — sagā- dnieki raizējās. — Paldies dievam, ka Si- leniece pašlaik sūta tikai atskaites. Bet kas būs, kad viņa pieprasīs iepirkto mantu aizvest uz Kuldīgu? Kur grābsim trans- portu? Un kur to mantu glabāsim? Un kas tās otrreizējās izejvielas pārstrādās?

Gandrīz veselu pusgažu sagādes apvie- nības darbinieki dzīvoja tādā kā divējā- dā satraukumā. No vienas puses, viņi ļoti priecājās, ka Sileniece sūta tik patikamas atskaites. No otras — baidījās, ka pie- nāks mirklis, kad visa iepirkta produkcija būs jāatgādā uz Kuldīgu.

Par laimi viss nokārtojās pavisam ne- gaidītā kārtā. Sagādes apvienības darbi- nieku uztraukums bija veltīgs. Noskaid- rojās, ka 1093 kg makulatūras, 1284 kg kokvilnas un vilnas lupatu un 3224 kg kartupeļu no Rankiem uz Kuldīgu nemaz nav jāved. Šo produkciju, izmantodama apstākli, ka viņu neviens nekontrolē, Si- leniece savāca no zila gaisa, naudiņu iz- maksāja pati sev, bet sagādes apvienības vadītājus iepriecināja ar plikām atskai- tēm.

J. ODS

G. BERZINS

— VAI KOMBINĒTĀ LOPBARĪBA ŠODIEN NAV ATVESTA!
— KĀ REDZI.

K. LIEDE

— KĀPEC TU PAMETI KOMBAINA BUNKURĀ GRAUDUS?
— KAS TEV TO PAPŪTA?
— VĀRNAS.

T. SERGIJENKO

— VĀRBŪT IEIESIM!
— NAV LAIKA, ES DZEJO.

G. VINDEDZIS

— MANS STUDENTS VESELU MĒNESI RUDENT BIJA NORĪKOTS
KOLHOZĀ PIE VĪNELU BROVEŠANAS.
— PAREIZI, BERNIEM JĀMĀCA DOMĀT PAR VECĀKIEM.

M. RAMANE

Lombardā

Cenotāja ar nicīgu žestu paņēma mantu. Valrākas reizes to nevērīgi papurināja, apskatīja pret gaismu...

— Te ir izdilusi, Te — apva-

zāta. — Kā jūs tā varat runāt! — Viņš bija sašutis. — Tas ir mans pirmais lielais pārdzīvojums! Saprotiet, tā ir mana pirmā mīlestība!

— Paskatieties pats. Te, lūk, un te. Tā visi runā: «Pirmā, pirmā...» Bet patiesībā ir vismaz trešā vai pat ceturtā.

Rindā sākās kurnēšana. Daži bija atnesuši divus trīs pārdzīvojumus uzreiz, bet darba diena lombardā gāja uz beigām.

Klients atmeta ar roku:

— Labi, lai lēti!

Viņam ātri izmaksāja naudu, un viņš devās uz tuvāko kafējnicu. Sēdēdams pie galdiņa, apmērinoties sevī nosprieda: «Samaksāja tīri labi. Mājās pēc šķiršanās tas krāms mani tikai traucēja.»

Blakus kāds apsēdās. Viņš pasīkšlēja — sievietē, augumiņš tā nekas. Un tad viņš teica:

— Ja jūs gribat papriecāties par saulrietu, tad labāk iesim tur uz to kafējnicu. — Viņš parādīja caur logu. — No turienes skats ir daudz krāšņāks.

Viņa neļābīda. Un tikai tad, kad abi jau sēdēja tai citā kafējnicā pie loga, viņš to pazina — lombardā viņa bija stāvējusi pāris cilvēku priekšā un arī lektīlējusi kaut kādu pārdzīvojumu.

«Nu ko,» viņš nodomāja, «otrojam pārdzīvojumam derēs. Bet, ja kaut kas... Tikai jāiet būs pie citas cenotājas, lai nepazīst.»

S. KŅAZEVS

— Esam nopirkuši divānu ar piedevām! Brauciet skatīties!

Redakcijas darbinieki aizbrauca. Kādu brīdi priecējuši acis vērojot divānā ieviesušos ku kairināšus, viņi pievērsa savu skatienu pašam mēbelēm.

— Spriežot pēc tehniskās kontroles zīmoga, divāns ražots 1980. gada oktobrī, — viens pārstāvis teica. — Savādi gan ka šāds deficīts komplekts gada laikā nav pārdots...

— Toties tas ir intensīvi lietots, — otrs teica. — Paraugieties uz nospekoto, plūksnaino audumu, netīrajām krēslu mālām un noskrābāto pulēju mu...

— Sākotnējā komplekta cena ir bijusi trīs simti sešdesmit pieci rubļi, — pirmais konstatēja. — Maz ticams, ka blakšu saime varētu maksāt veselus četrdesmit piecus rubļus!

Tajā pašā dienā par notikušo tika informēta Tirdzniecības inspekcija.

— Mēs devām veikalam rīkojumu minēto mēbeļu komplektu pārvest atpakaļ uz veikalu, pilsonim E. atmaksāt naudu, un līdz ekspertīzes aktam mēbelēm jāatrodas veikalā, — redakcijai paskaidroja Tirdzniecības inspekcijas darbinieki.

Lai cik tas mīklaini arī būtu, mēbeles no veikala pazuda tajā pašā vakarā bez jebkāda ekspertīzes akta.

— Mēs divānā nekādas blakstis nevarējām saskatīt, — Tirdzniecības inspekcijā taisnojās veikala vadība. — Turklāt uzradās pircējs, kas tūlīt par skaidru naudu tās mēbeles iegādājās...

Lūk, tā!

A. RUKŠIS

— Kur tu vakar biji? — skanēja bargatājums.

Dūdulis samiedza acis un klusēja.

— Raksti paskaidrojumul — priekšnieks teica, un Dūdulis paklausīgi kērās pie darba. Vispirms viņš devās uz noliktavu un apjauās, vai tur dabūjams standarta formāts rakstāmpapīrs bez līnijām. Papīrs bija. Bez priekšnieka rezolūcijas, kā zināms, no iktavas neko nevar dabūt, tāpēc Dūdulis reiz, nu jau drošāk un ar lielāku pārliecību, iegāja pie galvenā. Viņš pabāza priekškam zem deguna pavadzīmi un mierīgi skatījās, kā tiek uzcilpināts autogrāfs.

Atgriezies noliktavā, Dūdulis kārtīgi izdala attiecīgu ierakstu uzskaites grāmatā un ņēma nelielu kartīti. Uz tās bija atzīmēts, noliktavā minētā papīra — artikula numurs, formāts, izlaides gads un šķirotājas ciāli — ir trīsdesmit četras pakas, bet tad paliks trīsdesmit trīs. Ar kartīti rokās dūlis devās pie materiāli atbildīgās personas Lienītes.

Pulkstenis rādīja, ka no pusdienlaika sāma trūkst vairs tikai nepilna stunda, tāpēc Lienīte gatavojās iešanai uz ēdnicu. Dūdulis britiņu pasēdēja, kamēr viņa pati pie oguļa sakārtoja frizūru, pēc tam atstāja rīti vienā mierā uz galda un devās kopā patikamo materiāli atbildīgo personu uz amžāli.

Pusdienas bija spēcinošas un rosinošas. Dūdulis ēdnīcā sastapa vairākus kolēģus un maiss meistarū, sasveicinājās, novēlēja labu etiti. Māmas meistars pajautāja, vai Dūdulis skaitoties darbā.

— Protams, — Dūdulis atbildēja. — Šom esmu aizņemts pie galvenā. Īpašs uzdevms.

Pēc krietnas stundas, kad Dūdulis ar izpildu kartīti rokā atgriezās noliktavā, pārzine atstājusi viņam un citiem nesteidzīgiem meklētājiem mazu zīmīti:

«Aizskrienu uz kulināriju.»
Dūdulis nebija tikko dzimis, zināja, ka kulinārija ir tā vieta, uz kuru gan skrīen, bet c tam ilgi stāv uz vietas un nenāk atpa-

Paskaidrojums

kal. Izlasījis un pārlasījis zīmīti, Dūdulis ie-griezās cehā, pakāra pie savas virpas zīmīti «Aizskrienu uz noliktavu» un mierīgu sirdi devās pastaigāties. Viņš aizkāpa līdz tuvējam kioskam, nopirka paciņu «Primas», nākdams atpakaļ, izstāvēja apelsīnu rindu un ātrajā remontā piesita kurpei profilaktisko zoli. Tādējādi gādāt rakstāmpapīru Dūdulis sāka pēc divām stundām. Lai ticamāk izskatītos, viņš pēdējos simt metrus līdz noliktavai noskrēja un, pavēris durvis, aizsies pasniedza izpildīto kartīti.

Noliktavas pārzine kartīti paņemt nevarēja, jo viņa tobrīd ķidāja vistu. Dūdulis palīdzēja kā mācēdams, pieturēja spārnus un aplūkāja spalvu paliekas. Kad darbs bija galā, viņš daudzkārt atvainojās, ka jātraucē sīkā lietā, un tikai tad apvaicājās par papīru.

Pārzine paku iedeva.

Dūdulis atgriezās pie savas virpas, atvēra pabiezu māpi un pārcilāja agrāk rakstīto paskaidrojumu kopijas. Nopriecājies par kārtību, ko ievēroja savā mapē, viņš iedomājās, ka nav taču kopējamā papīra. Bez kopijas rakstīt nevarēja. Dūdulis steidzīgi devās pie Paulīnes.

Kabinets izrādījās tukšs. Vajadzīgā manta kaudzītē melnēja uz galda, bet Dūdulis uzskatīja, ka labi audzināts cilvēks bez atļaujas nevar ņemt pat koptāpīru paskaidrojuma vajadzībām, tāpēc devās meklēt kabineta saimnieci. Izdzēris kompānijas pēc tasīti kafijas — Paulīni viņš, protams, neklūdīgi atrada kafejnīcā —, Dūdulis beidzot saņēma divas lapiņas vajadzīgā papīra.

Nu varēja ķerties pie paskaidrojuma rakstīšanas. Dūdulis iespējami ērti apsēdās pie savas virpas, tad pāršķīstīja instrukciju par

dokumentu notormēšanas kartību, pēc tam aizgāja piezvanīt uz informācijas nodaļu un parliecinājās, ka viņa rīcībā ir pati jaunākā, kas nav mainījusies. Beigās viņš paņēma pildzīmuli un pārbaudīja, vai tas nav izrakstījies...

Viss bija sagatavots. Dūdulis skaļi nokremšļojās un sāka rakstīt.

Beidza viņš laikus. Iešuva vākos kopiju un steidzās pie priekšnieka.

— Ko tad tu te esi uzrakstījis? — galvenais jautāja.

— Rakstīju, kā bija.

— Ko tad tu neko neteici?

— Jūs sacījāt, lai rakstu...

Kurš tad vakar nebija?

Pūdulis

— Labi, rīt no rīta lai Pūdulis ierodas pie manis! Vari būt brīvs.

— Bet paskaidrojums?

— Nevajag.

Dūdulis saīdzies atgriezās cehā.

— Rīt tev jāiet pie priekšnieka. — viņš Pūdulum pavēstīja.

Kārtīgi atlocījis ātrsuvēja knaigus, Dūdulis izņēma paskaidrojuma kopiju, sasprauda kopā ar oriģinālu un vēlreiz pārlasīja. Skaidrā, kaligrāfiskā rokrakstā, bez nevienas kļūdas paskaidrojumā bija uzrakstīts: «Vakar biju darbā.»

Dūdulis dziļi nopūtās, pārvilka visam svitru un uzsnāpa «anulēts».

Līdz ar to darba laiks bija beidzies. Dūdulis rūpīgi ielika māpi atliktnē un devās mājās.

DZ. SULCE

STARP CITU

Talenta izmaiņšanai stiknaudā var būt arī aktiska nozīme — ja steidzīgi jāzvāna pa telefonu-automātu.

Dzīve ir vienkārša, sarežģītumi rodas sadzī-

Kad dziesmiņa nodziedāta, daudz ko vēl ir glābt labvēlīga kritika.

A. LEIŠNŠ

Sienas skapji ir tādi skapji, kuriem apkārt sbūvēts dzīvoklis.

Ko tik dzērumā neapsolal Pat nedzert sīrs!

Regulāri izpildīja divas normas. Trijās de-

Katram vīram esot tāda sieva, kādu viņš elnījis. Un, ja tā padomā, kurš no mums elnījis kaut ko labu?

Dzīvoja — neko citu neprata.

Ne viens vien nodzīvo līdz mūža galam.

A. BRIEDIS

— SEŠAS REIZES ESMU JAU NOMĒRĪJIS, TAČU DARBA LAIKS CAURI...

G. VINDEDZIS

Papīru dizains

Sākās šī lieta ar visai kuriozu gadījumu. Kāds «Dadža» lasītājs atsūtīja uz redakciju vēstuli, kurā apgalvoja, ka pašā Kuldīgas centrā uzgājis akmeņogļu atradni. Pārbaudīt šo materiālu uzticēja man.

Iebraucis Kuldīgā, es uzmeklēju vēstules rakstītāju, un mēs abi, bruņojusies lāpstām un laužpiem, steigāmies uz vērtīgā izraktena vietu. Domāju, ka mūsu galamērķis atradīsies Ventas akmeņainajā krastā, taču kuldīdznieks mani ieveda kaut kādā balķu, lietaskoku un dēļu mūžeklī.

— Tapat īrl — viņš teica. — Tikai jānovāc no virsas tie svaigākie koki. Apakšējie, goda vārds, no ilgas gulēšanas ir pārvērtušies akmeņoglēs.

Apmēram stundu citīgi cilājām kokus un man jau likās, ka izveidojušās šahtas dibenā es sāku saskatīt akmeņogles. Pēkšņi mūs iztrūcināja barga balss:

— Ko jūs te darāt?

Kad paskaidroju, ka, pārbaudot sūdzību, meklēju akmeņogles, bargās balss īpašnieks savukārt sašutis paziņoja, ka esam patvarīgi ielauzušies kokapstrādes kombināta «Vulkāns» teritorijā un tāpēc viņam, pildot savus sarga pienākumus, ir jāved mūs pie priekšniecības.

Domu apmaina ar «Vulkāna» administrācijas darbiniekiem bija ļoti vērtīga. Tā gan neapstiprināja vēstulē minētos faktus, ka kombināta teritorijā gulošie lietaskoki jau ir pārvērtušies akmeņoglēs, taču arī neizslēdza iespēju, ka tāda brīnumaina pārtapšana var notikt. Tā, piemēram, galvenais inženieris Vandāns sacīja, ka kombinātā izveidojies liels finierkoka uzkrājums. Bet plānu daļas darbiniece Storoženko, kas ir arī tautas kontroles grupas vadītāja, pastāstīja, ka šie lietaskoki bojājas, jo nav neviena darbinieka, kas rūpētos par to saglabāšanu.

ta: «Ja kokmateriāli kombināta turpina uzkrāties, lietaskoku kalni augs augumā. Augšējie balķi spiedīs uz vidējiem, vidējie — uz apakšējiem, bet apakšējie spiedīsies zemē. Un vienā jaukā dienā LPSR Kokapstrādes rūpniecības ministrija varēs apsveikt «Vulkāna» kolektīvu ar akmeņogļu sagādes plāna izpildi.»

Te kāds kombināta darbinieks mani pārtrauca:

— Žēl, bet pēc plāna mums ir jāgādā finieris nevis akmeņogles...

Šī piezīme manu sajūsmu atvēsināja, un es uzdevu kombināta galvenajam inženierim Vandānam valstīdīgu jautājumu:

— Kāpēc kombinātā rodas pārāk lieli lietaskoku uzkrājumi?

— Ražošana trūkst simt divdesmit strādnieku. Tehnika ir nolietojusies. Galvenajam korpusam ir nepieciešams kapitālais remonts. — Galvenais inženieris nopūtās. — Tāpēc nepildās ražošanas plāns, tāpēc uzkrājas kokmateriāli gan kombinātā, gan izkraušanas vietā Skrundas dzelzceļa stacijā. LPSR Kokapstrādes rūpniecības ministrija un ražošanas apvienība «Baltija» to zina, taču neko nedara, lai koksnēs piegādi samazinātu.

— Skaidrs! — es iesaucos. — Rakstu sāksu tā: «Un tad visi vadošie darbinieki sanāca kopā un vienprātīgi nolēma...»

— Zināt, lēmumu tiek pieņemts tik daudz, ka tie, nodrukāti un salikti uz vadītāju galdiem, izveido nepārvaramu papīru aizsprostu, kas traucē ražošanu, — mani atkal pārtrauca.

— Pilnīgi manas domas! — runātāju atbalstīja tautas kontroles grupas vadītāja Storoženko. — Ir pieņemts lēmums, ka jābūvē dzīvojamais nams strādniekiem, bet Liepājas Vispārējās celtniecības trests atsakās uzņemt objektu savā plānā. Ir vairākkārt rakstīts LPSR Kokapstrādes rūpniecības ministrijai, ka galvenajam korpusam nepieciešams kapitālais remonts, bet līdzekļus mums nedod. Ir nodrukāts pieprasījums, ka vajadzīgas jaunas parastās lobmašinas. To vietā piedāvā nepiemērotu lielformāta importa agregātu. Ir rīkojums, ka kombinātā jāizveido speciāla brigāde, kurai jā rūpējas par saņemto kokmateriālu šķirošanu un uzglabāšanu, bet tādas brigādes joprojām nav...

— Skaidrs, — es sacīju. — Tādā gadījumā raksta sākums būs tāds: «Un tad kokapstrādes kombinātā «Vulkāns» sanāca liela sapulce, kurā piedalījās arī pārstāvji no ražošanas apvienības «Baltija» un LPSR Kokapstrādes rūpniecības ministrijas un visi vienprātīgi pieņēma lēmumu, ka pieņemtie lēmumi jāpilda...»

Šo pēdējo rindkopu tad arī var uzskatīt par raksta sākumu.

J. JUZEFS

ZINĀM MĒS TĀDUS!

Bieži vien esmu klusībā sev jautājis: «Apzēlup, kapec visi ciekuri kņt uz manas galvas?» Mājās, sacīsim, puīselis nosviez uz grīdas burtņicu, bet sieva tūdaļ man uzbrēc:

— Atkal tu burtņicas svied zemē!

— Es taču tikko no darba pārnācu!

— Zinām mēs tādus! — sieva man atbildēja un ar to ir viss pateikts.

Ak, ko nu par mājām runāt, darbā ir vēl sliktāk.

— Kur tu detaļu rasējumu nobāzī! — kolēģis Putniņš man uzbrēc.

— Neesmu to rasējumu redzējis! Goda vārds, neesmu!

— Zinām mēs tādus! — Putniņš atbildēja un šnākdams sāk meklēt rasējumu. Rasējuma protams, atrodas uz Putniņa galda.

Reiz uz ielas man pa priekšu, cigareti kļūpinādams, čāpoja plečģis tēvainis. Izmēķējis savu juļķi līdz pusei, viņš to nometa uz ietves. Tajā pašā brīdī man uzbruka satraucīnāta sētniece.

— Vai tu, vepri, nezini, ka cigarešu galus uz trotuāra mest nav brīv?

— Piedodiet, bet es nesmekēju!

— Zinām mēs tādus! — sētniece man uzbrēca vēl negantāk. — Cel augšā!

Neko darīt, nācās cigaretes galus pacelt. Tādi atgadījumi, zināt, ļoti bojā garastāvokli. Domāju par savu likteni, domāju, ka mēr kādu nakti redzēju briesmīgu sapni. Nezin kā tas bija gadījies, bet es atrados Francijā. Mani veda trīs musketieri un bargi tirdiņa:

— Kāpēc tu nodūri mūsu karali Indriku Ceturto?

— Neesmu nodūris jūsu karali! — izmēģināsi kliedzu un ķepurojos. Tas neko nelīdzināja, un mani vilka uz ešafota. Tur, protams, stāvēja bende. Sāku kliegt arvien skaidāk:

— Neesmu nodūris Indriku Ceturtol! Ne esmu nodūris! Neesmu!

— Zinām mēs tādus! — bende ierēcās un atvēzēja cirvi.

Atmodos aukstos sviedros. Ilgi nevarēju atgūties, bet, kad atguvos, nodomāju: «Ne sievas pārmetumi, kolēģu un sētnieku uzbrukumi nemaz tik briesmīgi nav! Gan visu pār dzīvošu!»

Un man uzreiz kļuva vieglāk. Zinām mēs tādus!

V. SOLOVJOV

— VAJADZEJA TOMĒR KLAUSĪT VECUS UN STUĢĒT MATEMĀTIKU!

— TIK UN TĀ AP-SKAITĪTUI!

E. OZOLIŅŠ

M. RAMANE

KO TE DODI
- IESPEJU SAMAKSĀT PAR KOMUNĀLAJEM PAKALPOJUMIEM.

LEONS OZOLS

LABOJIES

Viņš rūca, senču maiži ēdot:
— Valrs paciest nevaru šīs nievas,
Es vecākiem uz kakla sēdēt
Un pārsēdās uz kakla sievai.

ARNOLDS AUZIŅŠ

Jauna suga

Sievas strādā, vīri knakstās —
Sakiet, vai nav drāma tīi
Čaklie vīri jāleraksta
Sarkanajā grāmatā.

Ak tu, pasaulītē trakā,
Redz, kā zēnus audzējam —
Sievas tā par vīriem saka:
— Zvērs jau ir, bet saudzējams.

MOKPILNS BRAUCIENS

Kad jaunais cilvēks piecēlies noburkšķēja kaut ko līdztīgu «Sēdīestīst!», es biju tik apjukusi, ka apsēdos arī. Labu brīdi sēdēju un nedomāju neko, bet tad apziņas dzīlēs uzpeldēja tas sasodītais «Kāpēc?». Patiešām, kāpēc jaunais cilvēks atdeva man savu vietu? Ja būtu jaunāka, nodomātu, ka viņš meklēja iemeslu iepazīties. Bet nē! Aizstumdījies līdztīgo šoferā kabīnei, slāvēja muguru uzgriežis, it kā baidītos, ka es varētu pārāk vētraini izpaust savu pateicību. Patiešām, kāpēc viņš atdeva savu vietu tieši man? Vai es izskatos pēc tādas, kas uz savām kājām nevar nostāvēt? Paslepen palūkojos spogulītī. Nē, tik traki ar mani nav. Labi kopta sieviete labākajos gados. Bet ja nu citu acīs esmu veca grabaža? Nevar būt! Ahā, tuvākajā pieturā viņš izkāps. Cerīgi gaidīju pieturu un piedzīvoju dziļu vilšanos. Viņš ir nedomāja izkāpt. Viņš tikai pameta uz mani greizu skatienu un slāvēja tālāk. Droši vien tālu jābrauc. Varbūt viņš pieder pie tiem savārdniekiem, kas vienmēr kādam atdod savu vietu? Bet kāpēc tieši man? Cik gadu braucu autobusus, bet tādu neejdzību piedzīvoju pirmo reizi!

Jaunais cilvēks panāca uz manu pusi. Ahā, būs sapratis savu pārsteidzību un atprasīs vietu! Nekā, nožāvājās un novērsās. Vai nav nelielis! Tā jau cilvēks var zaudēt pašapziņu,

bet sieviete bez pašapziņas ir tas pats, kas džinsi bez firmas zīmes. Vai es šodien un visas turpmākās dienas būšu spējīga pašapziņīgi stāvēt aiz letes pārliecībā, ka pircējiem patīk nākt un skatīties uz mani? Tiklīdz viņi sajūtīs manu nedrošību, tūlīt saklups virsū — padod to, parādi to, vai tas labs un vai tas nav slikts —, it kā pašiem savas galvas un acu nebūtu. Kamēr sieviete ir par sevi pārliecināta un attiecīgi izturas, neviens neuzdrīkstas pat šķībi paskatīties uz viņas pusi. Ak, kur bija palicis mans pašlepnums, kad tas zellis man piedāvāja apsēsties! Vai es nevarēju lepnī novērsties? Bet nē, apsēdos kā kūka, un tagad jūtu, kā strauji novecoju.

Jaunais cilvēks pavirzījās uz iēju un es pielācu kājas. Izkāpām reizē. Satvēru viņu aiz piedurknes.

— Sakiet, bet atklāti, kāpēc jūs atdevāt man savu vietu?

— Jums? — jaunais cilvēks īgni atrāva roku. — Es gribēju atdot vietu vecenītei, kas slāvēja jums blakus. Jūs vēl tīri sprauna, varējāt arī pastāvēt.

Kā milzu slogs man novēlās no pleciem, un es, stāfi izslīdusies, uzgriezu jaunajam vīrietim muguru.

Ā. RIJA

NO KONKURSA MATERIĀLĒM

PAR KO MĒS RUNĀSIM?

Mūsu mazajā pilsētiņā ir neliels laukums. Taču ne jau par laukumu te runāsim. Apkārt laukumam draudzīgi viens otram blakus stāv dažādi veikali — gastronomija, galantērija, apavi, mēbeles, grāmatnīca un aptieka. Taču ne jau par aptiekām un veikaliem te runāsim.

Vienā no veikaliem kases aparātu ik dienas griež un klabina mainīga izskata sieviete. Reizēm viņa ir tumšmate, reizēm gaišmate, reizēm ne šis, ne tas. Taču ne jau par frizūrām te runāsim.

Tā ir Martina Dīnģe, veikala vecākā kasiere. Viņai ir simpātisks vīrs, perspektīvā paredzēti divi bērni un senbernārs. Abi nākamie vecāki ar savu ģimenes dzīvi ir pilnīgi apmierināti. Taču ne jau par ģimenes dzīvi te runāsim.

Martina ir ļoti sabiedriska. Viņu bieži aicina uz dažādām svinībām — kāzām un raudzībām, vārda un dzimšanas dienām vai vienkārši tāpat papļāpāt pie kafijas tases. Viņas pazīnu vidū ir skolotāji, ārsti, inženieri un milzums kolēģu. Daudzi, ļoti daudzi cenšas iegūt viņas labvēlību, vai nu visus tā uzreiz var atcerēties. Taču ne jau par tiem, kuri kāro Martinas labvēlību, te runāsim.

Martina Dīnģe ir visnotaļ priekšzīmīga

kos savas profesijas noslēpumus. Martiņu var uzteikt arī par neklūdīgo orientāciju sava veikala jaunāko preču sortimentā, par pircēju garastāvokļa un psiholoģijas izpratni un tīri tehnisku izveicību. Taču ne jau par darba prasmi te runāsim.

Martina zina daudz: ka apavu veikalā šorīt ievestas importa kurpes; ka mēbeļu veikalā pēc nedēļas būs deficīta gujamistabas garnitūra; ka aptiekniecei uz dzimšanas dienu būs vajadzīgi četri kilogrami žavētas desas, sviests un zāle zirniši. Par mākslu izprast pircēju psiholoģiju Martiņa Dīnģe vajadzības gadījumā varētu uzrakstīt zinātnisku traktātu — viņa prot mīli uzsmaidīt jauniem, smukiem puisiem, kad jāizdod atlikums. Tie puisi ir tik dumi kā bērni, nekad nepārskaitīs. No medicīniskā viedokļa ir apzinātas visas apkārtne dzīvojošās tuvdzīgās veciņas — viņas pat gribēdamas nespēs pārskaitīt izdoto. Tehniski sevi pilnveidojusi Martiņa ir tādējādi, ka... Taču ne jau par desām, psiholoģiju, medicīnu un tehniku mēs te runāsim.

Jā, bet par ko tad? Par to, ka Martiņa ir visnotaļ cienījama sieviete, kas prot dzīvot mērķtiecīgi un bez nejaušībām. Un par to, goda vārds, ir vērts parunāt.

KĒDES UN ATJAUTĪBA

Mēs visi zinām, ka mūsdienās gājējam šķērsojot dzīves satiksmes lēlu nav nemaz tik vienkārši. Tur vajadzīga asa reakcija un atjautība, citādi gājējs mašīnu straumē var apmulsēt un sabrautāt kādu autobusu vai trolejbusu. Tas, protams, nav pieļaujams, tāpēc ir jāgādā, lai gājējs kļūtu arvien atjautīgāks un reaģētu arvien zibenīgāk. To var panākt vienīgi ar treniņiem, tāpēc dzīva atzinība jāizsaka Rīgas pilsētas Ceļu pārvaldei, kas gājēju atjautību sākusī stimulēt visai oriģinālā veidā. Divu sevišķi dzīvu maģistrāļu — Slokas un Kalnciema lēlu — krustojumā kādu dienu gar trotuāru malām tika ieraksti gīti granīta stabiņi, ko savā starpā saistīja mākslinieciski augstvērtīga ķēde.

Gājēji, kā jau tas gājējiem pieklājas, vispirms pagaidīja, kamēr luksoforā ledegas zajā gaisma un mierīgi gāja pār Kalnciema lēlu pa baltajām joslām jeb tā saukto zeburu. Gāja, kamēr otrajā lēlas pusē atdūrās pret mākslinieciski augstvērtīgo ķēdi. Atjautīgākie tūdaļ lēca ķēdel pāri, tie, kas bija mazāk atjautīgi, joza pa labi vai kreisi gar stabiņu rindu, bet neatjautīgie tiecinus vien laidās atpakaļ. Otrā dienā atpakaļskrējēju bija levērojami mazāk. Trešajā visi, kas šķērsoja Kalnciema lēlu, bija kļuvuši atjautīgi un bez garas domāšanas lēca ķēdel pāri, ko zibēja vien. Kad tas bija noticis, vidējais ķēdes posms tika noņemts.

Nekompetentas personas apgalvo, ka Ceļu pārvaldei šo posmu vispār nav vajadzējis uzskatīt. Lai atjauts jautāt, vai gājēju atjautība tādā gadījumā būtu stimulēta? It nemaz! Tā vien liekas, ka nekompetentās personas ne reizi nav lēkušas ķēdēm pāri, citādi tās spētu atšķirt, kas ir nepārdomāta rīcība un kas oriģināla atjautības stimulēšana.

HIP, HOP!

Burkānus, bietes un kājus cilvēca pazīst jau fūkstošiem gadu,

tāpēc pēdējie atklājumi par minēto sakņu uzvedību ir tikpat interesanti, cik sensacionāli. Patiešām, neviens taču nevarēja iedomāties, ka burkāni, bietes un kāji prot lēkt!

To dzirdot, rodas šaubas, vai cilvēks, kas to apgalvo, ir skaidrā prātā. Jā, ir! Zinātnieki paši savām acīm redzēja neticamu skatu — sakņu veikalos pārdevējas burkānus, bietes un kājus lesvēra polietilēna maisiņos.

— Piedodiet, kāpēc jūs saknes neberat papīra maisiņos? — zinātnieki apvalcējās.

— Tāpēc, ka burkāni, bietes un kāji no papīra maisiņiem lec ārā, — pārdevēja atbildēja. — Hip, hop, un nav vairst!

Kā jau to varēja sagaidīt, zinātnieki bija ļoti pārsteigti un vēlējās brīnumaino skatu redzēt savām acīm. Dīemžēl tas nebija iespējams, jo veikalā neviena papīra maisiņa nevarēja atrast. Taču mācītā vīri nepadevās un sāka apstaigāt veikalus regulāri un sistemātiski. Viņi staigāja, stāvēja, kamēr konstatēja, ka arī polietilēna maisiņu veikalos nemaz tik daudz nav. Dažreiz tur, kur tirgojas ar skābiem kāpostiem un skābiem gurķiem, pārdevēji lūdz no pircējiem traukus, jo citādi precī nevar pārdo. Un tie nu zinātniekiem radās aizdomas, ka polietilēna maisiņu trūkumā vainojami burkāni, bietes un kāji. Ja minētās saknes uzvestos prātīgāk, tās varētu lesvērt papīra maisiņos un delīcītais polietilēns, kas ir levērojami dārgāks par papīru, tādējādi tiktu letaupīts.

Starp citu, papīra maisiņus zinātniekiem sakņu veikalos vēl nav laimējies leraudzīt, un šis apstāklis mācītos vīrus stipri sarūgtina. Viņi ļoti grib redzēt lēkājotus burkānus, bietes un kājus, tāpēc cerēsim, ka papīra maisiņi parādīsies biežāk. Tas ļoti veicinātu zinātnes attīstību.

A. TSAIS,
zinātņu kandidāts

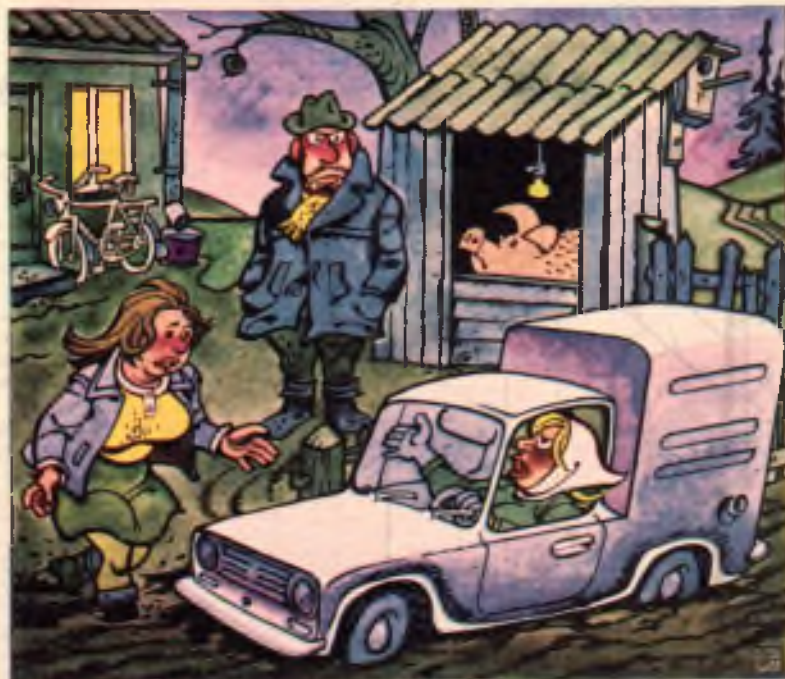

G. VINDEDZIS

— NEREDZI, KA AIZŅEMTS!

I. MELGAILIS

— MIRDZIŅ, AIZVED MANU VEPRI UZ PILSĒTUI

— VAI VIŅŠ PATS AR VELOSIPEDU AIZBRAUKT NEVARI

E. OZOLINS

SARUNA

— Hallo, hallo! Tas esi tu? Sveiks, vecais āzil!

— Sveiks, sveiks, pumpainais mērkaki, kur biji pazudis?

— It kā nezinātu, penkokriņķis tāds!

— Nu, nu, kantainais ruksi, vai tad visu var atcerēties?

— Ej pa gaisu, ķēms tāds. aizmirsi, ko pirms brauciena teici?

— Pirms kāda brauciena, svepški?

— Pirms tā pašā, sklerotiki!

— Pag, pag, uz kādu numuru jūs zvanāt?

— Viens septiņi viens pieci seši viens, šizofrēniķi!

— Te ir viens septiņi viens pieci seši nulle. Un, vispār, — kā jūs runājat, mērglis tāds! Nekādas inteligences!

— Atvainojiet, bet jūs esat kretins! Kāpēc jūs man to neteicāt agrāk?

... Pi-pī-pī-pī-pī

— Hallo — viens septiņi viens pieci seši viens? Tas esi tu? Sveiks, vecais āzil! ...

JURIS LIEPĀJNIEKS

KLEKSĪŠI

«Lai laudis dzīvotu labāk, vajadzēja pārvēlēt gan viņus pašus, gan viņu radniecības.»

«Bez mācībām un darba cilvēks veido savu ģimenes dzīvi.»

«Daži cilvēki vispirms strādā, bet pēc tam otrreiz darbu padara kvalitatīvu.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis A. BARISJANS

SVINĪGA ATKLĀŠANA. I. MELGAILIS

K. LIEDE

KURMJA RAKUMI

Lauru plūksnāi palīgi tālu nav jāmek-

Vainu izpērkot, ar sīknaudu nerēķinās.

Ja tev nav ko teikt, tas jau kaut ko iz-

Dzenot pēdas, ne vienmēr jāiet pa pā-

Patiesība, ko grib lemt ar acis, parasti izkrist uz varācs.

F. USĀNS

ŠIS PIEVILCĪGAIS RETRO

Tūrists ir kā apsēsts uz visu, kas vecs. Ierodas jaunā mājā, tūrists tai nīcīgi uzgriež muguru. Turpretī veca pirtīņa izraisa viņā dziļu savilņojumu.

— Brīnišķīgi! — viņš saka, aplūkojot vienu paksi. — Debešķīgi! — viņš sauc, aplūkojot otru.

Godīgi sakot, Saulkrasti līdz šim nevarēja lepoties nedz ar vēsturiskām pirtīm, nedz aizvēsturiskām vēdzirnām. Tomēr arī Saulkrastos vēlējas kaut mazliet pāsteigt tūristus. Un tā septiņdesmitajos gados Saulkrastu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienība netālu no stacijas ap kādu no priedēm uzbūvēja kafejnīcu «Tūrists».

Tiesa, jaunā celtnē ir jauna celtnē. Taču ikviena vēsturiska ēka kādreiz arī ir bijusi jauna. Par apbrīnošanas objektu tā kļuvusi, pateicoties laika zoba iedarbībai.

Bez šaubām, laika zobs sāka graužt arī «Tūristu». Grauzta tā, ka krakšķēja vien. Troksnis, tiesa, mazliet traucēja Rīgas starprajonu zvejnieku patērētāju biedrību un šīs biedrības būvgrupu, bet, kas nolemis, tam jābūt.

— Lai graužt — visi teica. — Vēl mazliet, un būs šis retro!

Un bijal Sienas, ne reizi nekrāsotas, nedaudz satrunēja, grīda nedaudz sapuva...

— Ohoh! — garāmbraucšie tūristi sacīja. — Šitā apkaltusi priekš gadsimta gaitā laikam izaugusi jumtam caurī! Un šitā tūlīt gāzīs kafejnīcai virsū!

— Vail — tūrists sauca, atvēris kafejnīcas durvis un aizķēries aiz izdilušā linoleja. — Nu vienreizēji!

Tūrists bija sajūsmā, uzzinājis, ka šeit kafejnīcu vāra nevis modernā kafijas automātā, bet

palīgtelpās, emaljētā veļas katlā ar elektrisko spirāli.

— Paklausieties, vai nevarētu spert vēl soli uz priekšu? — tūrists ierosināja. — Sakarsējiēt kafejnīcas priekšā ugunskurā akmeņus un metiet tos kafijas mucāl! Bet varbūt jums ir gāze un elektriskā plīts? — viņš aizdomu pilnā balstī vaicāja.

— Nav, — kafejnīcas darbinieces atbildēja.

— Ledusskapis ir?

— Nedarbojas.

— Bet centrālā apkure ar mazutu, šķidro degvielu?

— Ko jūs, ko jūs! Mums ir vecītis. Ko sagramsta tēpat pa zemi, to bāž apkures krāsnī...

Tūristi jūta, ka retro apņēmu viņus no visām pusēm kā dūnu sega. Un, raudzīdamies, kā no griestiem lāso ūdens, gandrīz apraudājās.

— Nu gatavais sešpadsmitais gadsimts! — viņi teica. — Pat piecpadsmitais! Kaut gan, ja labi paskatās, — četrpadsmitais! Turpmāk mēs nāksim tikai pie jums un paziņām arī ieieksim...

Rezultātā necilā kafejnīca «Tūrists» ienāku mu ziņā, kā runā, krievu vien pārsniedz turpat netālu esošā restorāna «Vāravu» ienākumus. Un kāpēc? Tāpēc, ka «Vāravu» remontē katru gadu, turpretī «Tūrists», remontētāju neaiztikts, ir kļuvis par arhitektūras pieminekli.

Bet piemineklim neviens tūrists nespēj pāriet garām vienaldzīgi.

L. TĒRAUDKALNS
P. AURIŅŠ

MĒS, APAKŠĀ PARAKSTĪJUŠIES...

Dzīvē dažreiz notiek kā kinīti. Bet kinīti, savukārt, viss tiek parādīts gandrīz kā dzīvē. Pavisam nesen, piemēram, varējām skatīties filmu, kur celtniecības objekta pārstāvji drāžas pakal šī objekta pieņemšanas komisijai. Lai komisijas vīriem iestāstītu, ka celtnē ir tikpat kā gatava. Citiem vārdiem, lai pieņemšanas aktā dabūtu parakstus. Un tikmēr vārdo komisijas locekļus, kamēr gandrīz vai apvārdo...

Rēzeknē tā nedara. Rēzeknē viss notiek bez pakalpojuma, viss notiek obligāto priekšrakstu un noteikumu robežās. Nu, varbūt ne gluži viss, varbūt arī ne robežās, taču, jā, saka, — te ir sava kārtība un jaunie objekti ekspluatācijā aiziet kā pa sviestu.

Pērnā gada nogalē Rēzeknes pilsētas izpildkomiteja apstiprināja Valsts pieņemšanas komisijas aktus par piecu māju, kas atrodas Upes, Ventspils un Gorkija ielas masīvā, gatavību iedzīvotāju uzņemšanai. Citus, mazāk erudītus izpildkomiteju darbiniekus, iespējams, nedaudz būtu mulšinājis apstāklis, ka aktu nav parakstījuši visi komisijas locekļi. Citur varbūt pat sāktu meklēt iemeslus, kāpēc šo parakstu nav. Un tad atklātos, ka mājas nav istajā — kā to labāk pateikt — nav istajā gatavības pakāpē. Ka trūkst daudz no tā, ko prasa celtniecības normas un noteikumi, kā arī citi obligāti priekšraksti. Taču Rēzeknes izpildkomitejas darbiniekus šādi sīkumi nevar ietekmēt — mājas jāpieņem par katru cenu un tāpēc gada pašā pēdējā dienā top Lēmums Nr. 154. Lūdz — viss ir labākajā kārtībā! Sīkus defektus un trūkumus novērsim ekspluatācijas gaitā.

Un novērsa! Tiesa, apdares darbi vilkās līdz februāra vidum, šis un tas būti pabeidzams vēl šo baltu dienu. Bet tas nekas, atsevišķi sīkumi nedrīkst sabojāt ne celtnieku — Rēzeknes vispārējās celtniecības tresta, ne viņu darba pienēmēju labo omu. It īpaši tādēļ, ka dienas kārtībā jau atradās jauna problēma: kā nodot pēc iespējas veiklāk ekspluatācijā minētā mikrorajona namu Nr. 4 un 140 dzīvokļu māju Varonu ielā 3.

Soreiz Rēzeknes izpildkomitejas darbiniekiem talkā nāca zināma pieredze. No iepriekšējo namu pieņemšanas reizes. Tādēļ šā gada 26. jūnijā ar Lēmumu Nr. 26 18. jūnijā...

pieņemšanu. Blakus minot, komisija tobrīd gan vēl neko nebija pieņēmusi, bet, ja nu lēmums ir gatavs, kas cits tai atliek? Akts taču jau ir apstiprināts, tad nu, gluži dabiski, to vajag arī uzrakstīt. To izdara dažas dienas vēlāk — 30. jūnijā.

Protams, arī šis jaunpieņemtās mājas gluži spožā gatavības pakāpē nebija. Te defektņš, tur trūkumiņš, bet trešajā vietā — teiksim atklāti — pārkāpums. Tomēr galvenais bija paveikts: pieņemšanas papīri noformēti un parakstīti kā nākas. Par pārējo lai galvas lauza jauno māju iedzīvotāji, pārējais vairs nav, tā sacīt, izpildkomitejas kompetencē.

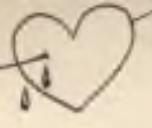
Sajā gludajā papīru kārtotā gaitā nepatikamu disonansi uz brīdi ienesa Valsts celtniecības komitejas protesti. Taču tikai uz īsu brīdi. Galu galā šāds protests labāk laist gar ausīm.

Rēzeknē tā arī dara. Vēl vairāk — ja Valsts pieņemšanas komisijas locekļi atsakās aktus parakstīt, izpildkomiteja iecel jaunu pieņemšanas komisiju, kas ir pielaidīgāka un paraksta visu, ko vien priekšniecība vēlas. Jaunās komisijas sastāvs varbūt nav īsti tiesīgs šādas funkcijas veikt, bet vai kāds tam daudz pakal skatīties! Un 6. oktobrī, tiklīdz sākotnējā, tā sacīt, likumīgā Valsts komisija uzraksta aktu, kurā norāda, ka celtniecības objekti vēl nav gatavi pieņemšanai, tūlīt darbu sāk otra, jaunā komisija, kas uzraksta un paraksta visu. Protams, datējot savu darījumu ar 30. septembri, jo uzceltās mājas taču ir jāpieņem 3. ceturksni, lai tur lūst vai plīst! Vismaz uz papīra jāpieņem. Ar visiem trūkumiem, nepabeigtiem darbiem un citiem sīkumiem.

Tā, lūk, notiek Rēzeknē, gludi kā pa diezīnu...

Pašlaik, kad gads tēpat jau beidzas, visās malās tiks nodotas un pieņemtas daudzas jo daudzas jaunceltnes. Gribas domāt, ka tās visas būs gatavas un — pasarg dievs! — neviena nebūs negatava. Viss būs kārtīgi, likumīgi, viss būs saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes šā gada 20. marta Lēmumu Nr. 153 «Par pabeigto celtniecības objektu pieņemšanu ekspluatācijā».

Gribas arī cerēt, ka rēzeknieši tāpat šo lēmumu rūpīgi izlasīs. Un tad būs pavisam

— Ar tādām spējām viņam būtu vajadzējis tikt daudz augstāk, — tā par jauno inženieri Tālmīli izsacījās viņa kolēģi.

Tālmīlis bija glīta izskata jauneklis, ne bez dotībām. Līdz šim viņš bija palicis brīvvalmīgs, citu apskauts vecpuišs.

— Kas tev nekait, — draugi gaudās, redzot viņu tā slēptā brīvās ganībās. Tālmīlis raizīgi purināja galvu, viņš, redzams, vis nedomāja, ka viņam nekas nekaitētu. Un kādreiz viņš atzinās dažiem vistuvākajiem biedriem un draugiem, ka nepavisam nejutoties laimīgs.

— Ej nu ej, — biedri un draugi sacīja. — Priekšnieks tev ieredz, šņabi tu brūķē tikai izcili retos gadījumos, pīpēt arī neesi iemācījies... Pašam kooperatīvais dzīvoklis. Tas ir vienkārši brīnums, ka tu vēl neesi ministrs. Ja tu vēl vaidi, tad ko lai sakām mēs?

Tālmīlis aizrādīja, katram esot sava naste nesama.

— Bet klausies, — viens no sarunas biedriem noprasīja, — kāpēc tu tiešām vēl neesi ministrs?

Tālmīlis tā nopurināja galvu, ka viena cirta no viņa melno matu sasukājuma atraisījās un noslīga pār balto pieri.

— Ministrs! — viņš teica. — Ministrs, viņi sakal! Ko jūs zināt par mani! Nemūžam man netikt uz augšu, pats es sevi lēnām pazudinā, es taču jūtu! Es zinul!

Draugi un biedri šaubījās. Kur tas redzēts, ka tāds cilvēks pats sevi pazudinātu.

— Pazudināšu, — Tālmīlis palika pie sava. Izdzirdis ap sevi krikstam sīkus smieklīņus, Tālmīlis atmeta galvu, un viņa atraisītā cirta atgriezās pie pārējām, un viņš sacīja: — Mani pazudinās mana sirds!

Un, kautri tvīkdams sava vājuma apziņā, Tālmīlis atzinās, ka sirdis viņu bieži vien spiežot izdarīt pilnīgi nevajadzīgus un varbūt pat kaitīgus žēlsirdības aktus. Piemēram, gan centrālīrgū, gan stacijas laukumā viņš vairākkārt aizdevis pa piecdesmit kapeikām aizdomīgo izskata jaunekļiem, kuri uzmacīti smaržojusi pēc odekolona un žēli pauduši dzelzainu vajadzību vēl šodien aizbraukt līdz Vadekstei, Priekšiem vai pat Popervālei. Un viņiem, bez šaubām, biļetei pietrūcis tieši piecdesmit kapeiku. Tas ir, viens prasījis veselu rubli.

— Un tu viņiem tiešām iedevi? — draugi un biedri cits par citu sauca neviltotā sašutumā par tik nevīrišķīgu rīcību.

— Devu, — Tālmīlis atzinās nokārtu galvu. — Mana sirds man pavēlēja.

— Tad nu ir gan sirds! — nicīgi sacīja viens, un kāds cits viņu apsaucā un teica, sirdis nevarot mainīt kā čigāns zirgus, kāda tev iedota, ar tādu jādzīvo. Bet ka tas tomēr esot briesmīgi. Un viņš nožēloja Tālmīli.

Tālmīlis sēdēja, klausījās un šķīta piekritam visam, ko draugi un biedri izsacīja, viņa sirdi apspiežot. Tās nebija glaimojošas atzināšas, no tādām viegli varēja piesisties hronisks pesimisms. Taču Tālmīlis laikam bija nolēmis līdz galam tukšot rūgto kausu, viņš pastāstīja vēl dažas epizodes no savas dzīves, tās nebija zināmas nevienam. Izrādījās, nebeiga Tālmīli krāpušas bezsirdīgas sievietes, vienu viņš tikko nepierakstījis savā kooperatīvajā dzīvoklī, pats to nepagalām negribēdams.

— Tā ir gatavā nelaime, — draugi un biedri sacīja. Un viņi interesējās, vai Tālmīlis nekad nav lūkojis turēties savai sirdij pretī.

— Mēģināju, bet no tā nekas neiznāca, — Tālmīlis atzinās.

— Ak tu nabags, — draugi un biedri teica, un Tālmīlis piekrita, tāds viņš tiešām esot.

Tas bija bezcerīgs gadījums. Tad jau nebija ko gaidīt, ka Tālmīlis varētu virzīties augšup pa karjeras kāpnēm. Tagad, kad bija noskaidrojies, kāpēc tas nav iespējams, Tālmīļa draugu un biedru vidū neatradās neviena, kurš viņu nebūtu pažēlojis. Viens pat izteicās, viņš labprāt būtu redzējis Tālmīli, tieši Tālmīli, par savu priekšnieku. No vienas puses, grūti noticēt šādu vārdu patiesīgam.

No otras, vai nu Tālmīlis pats sliktākais cilvēks pasaulē? Skaidrs, ka ir sliktāki. Un ja nu tev par priekšnieku tiek viens no tādiem... Ir pamats domāt, ka drauga un biedra vārdi tik ļoti liekuļoti nemaz nebija.

Lai nu kā būdams, viņi izjusti jūta līdzī Tālmīlim.

— Klausies, raksturu taču var audzināt! — viens iesaucās. — Un kur tas teikts, ka nevar audzināt sirdi?

— Lieciet manai sirdij mieru, — Tālmīlis rūgti bilda. — Raksturs ir raksturs, un sirds paliek sirds. Es nesīšu savu krustu tālāk. Līdz kāpa malai. Kas man cits atliek?

Jā, Tālmīlis jutās vilnis savos draugos un biedros. Viņš bija domājis, ka tie ir īsti cilvēki. Se tev nu bija īstie cilvēki! Nokritēja melnu un maziņu. Dzīves nemākulis. Lēnīgtāis mīkstsirdis. E, lika pagaidīt! Kad jūs tagad pirms algas gribēsiet aizņemties piecīti, nekā nebūs! Kad lūgsieties, lai es jūsu sievām neizstāstu, kur jūs patiesībā esat, ka it kā esat apspriedē... visu pateikšu, kā ir! Vai arī netaikšu, bet klusēšu tā, ka viss būs skaidrāks par skaidru! Un turpmāk vārda un

un dzimšanas dienu kolektēs parakstīšos tikai par piecdesmit kapeikām. Jā, neesat pārklājusies, — par piecdesmit! Kā visi. Un ugunīgā Saulcerīte var ap mani dūdot, kā grib: «Tālmīli, jūs gan varat dot vairāk, jūs jau esat viens pats! Še tev viens pats! Vai tu varbūt manā vietā bezgimēņu nodokli maksā, ko? Un kas uz to priekšnieku būšanu atliecas... pagaidiet vien, es arī varu būt priekšnieks! Tikai žēl, ka man tā sirds tāda... un Tālmīlis no sāniem mēģināja nolūrēt pats uz sevi, it kā tādā veidā būtu iespējams redzēt arī kādu nieciņu no savas ietiepīgās mulķes sirds.

Patiesībā Tālmīlis nekad nebija domājis par priekšnieka amatu. Patiesībā Tālmīlis no tādām lietām vienkārši baidījās. Vai nav zināms, kā tur ir — kriptiņa gods un cienība, bet nepatīkšanu trīs pūri. Kam to viņam? Tā viņš bija domājis. Pareizi domājis. Bet nu viens it kā urba, kā urdīja, vispār, nelika Tālmīlim mieru. Kāpēc tu nevarētu? Vai tu nevarētu? Kāpēc citi var? Vai viņi visl par tevi gudrāki? Kā, tu saki, nav vis gudrāki? Nu kur tad tā vaina apslēpta?

Nākamajā dienā Tālmīlis tā ītri nejauši pagaidīja, kamēr nāk priekšnieks, un laipni pavēra tam durvis. Agrāk viņš no priekšnieka bija laidies pa gabalu. Priekšnieks vienā rokā nesa plānu mapīti, otrā dižu portfeli. Smagi nest šādu lielu portfeli, Tālmīlis līdzjūtīgi nodomāja un teica:

— Atļaujiet, es palīdzēšu.

— Ko jūs, — priekšnieks noburkšķēja, — nevajag, — un veicīgi atdeva portfeli. Tas nedaudz pavērsās, laukā izlida viens apelsīns un aizriboja pa grīdu. Tālmīlis metās apelsīnu ķert un paslīdēja. Apkopēja Paulīnes tante savus pienākumus izpildīja priekšzīmīgi un bonierēja grīdu tieši tik daudz reižu, cik pienācās.

— Šausmas! — priekšnieks teica, un šo vārdu viņš atkārtoja vēlreiz, kad Tālmīlis stenē-

dams lūkoja piecelties, bet nespēja. Viņš, lūl bija lauzis kāju.

Slimnīcā priekšnieks Tālmīli apciemoja ve selas divas reizes. Trīs reizes viņš savā vietā atstāja ugunīgo Saulcerīti ar sveicienier un mazām dāvanām slimniekam, to starpā bija arī apelsīni. Tālmīlis ar naidu paskatījās uz sārtajiem dienvīdu augļiem, bet tad viņu naidu šķīta pārvarējis, jo no sirds pateica Saulcerītei. Un priekšniekam viņas personā protams.

Saulcerīte, acīm zibsnidama, pastāstīja, k vienam no viņu kolēģiem (un Tālmīļa draugiem un biedriem arī) būstot lielas ziepes. Ko mēdējumā tas nesmuki piedzēries. Un tagai par viņu atstāja sūdzība.

— Un paaugstinājums viņam bija tikpat k rokā! — Saulcerīte nobeidza un enerģisk noplīvināja savus skropstu vēdekļus. Kād laiku Saulcerīte tā pa pusei bija medījusi Tālmīli, viņa, proti, pa pusei medīja visu vīriešu nemamajos gados, kuri vēl nebija paņemti. Tālmīlis visu laiku bija vairījies no Saulcerītes diezgan atklāti slēptajiem jauku miem. Viņš atzina tikai reģistrētas laultba: priekus. Bet tagad, lūkojoties, kā Saulcerīte loba slimniekam apelsīnu (un pati droši vien arī lielāko tiesu! Lai rij, man apelsīni negaršo, pats es tos nemūžam nepirkstu) un šķelmīgi smaida, Tālmīlim ienāca prātā sen zināmā un dzejnieku regulāri atkārtotā patiesība, ka dzīve cilvēkam ir tikai viena un, cik zināms, aiz tās nevar sekot nekas cits, ja pa citu neuzskata nebeidzamu atrašanos kokā kastē, kuru bez tam vēl pabāž zem zemes. Te nu viņš sēdēja, piedodiet, gulēja. Un ko viņš dzīvē bija pieredzējis? Citiem labu darījis — jā. Padevīgi uzņēmis likteņa triecienus. Viens kvernājis savās piecīzīs četrās sienās. Kāpēc? Tālmīlim gribējās šo jautājumu izkliegt skēji, bet viņš laikus apdomājās. Un netaica ne vārda, tikai pavēra muti kā putna bērns, kad Saulcerīte smaidīdama tuvināja tai apelsīna šķēli. Un tad vēl vienu. Un tad viņš teica, pietiekot, un skābu vaigu gremoja burvīgo dienvīdu augli, kamēr Saulcerīte veikli noknābāja atlikumu.

«Par sievu viņu nevar ņemt, apēdīs mani četrreiz rīnīt!» Tālmīlis domāja.

— Priekšnieks tevī šausmīgi ciena, — Saulcerīte sacīja vēl ar pēdējo šķēlīti mutē.

— Tā, — Tālmīlis bija mazrunīgs.

— Jā! Man liekas, viņš apsver tavu kandidātu.

— Nieki, — Tālmīlis atteica ne visai kategoriski.

— Tu redzēsi! — Saulcerīte sparojās. — Baigi gudrs vecītis tu biji, kad toreiz to kāju salauzi.

— Es domāju, priekš salaušanas īpašas gudrības nevajag.

— Istā vietā un laikā — Saulcerīte jūsmoja tālāk. Un Tālmīlis domāja, no malas tā varēja izskatīties. Un, ja viņš kāju salauzis, tad ir pelnīti paaugstinājumu saņemt viņam... Un tas draugs un biedrs patiesībā nav ne draugs, ne biedrs bijis. Un mēs katrs pats kaļam savu laimi.

Paaugstinājumu Tālmīlis dabūja, viņu apsveica visi pārējie, un viņš necentās noskaidrot, cik tas īsti. Viņš tādas lietas saprata. Un Saulcerīte viņu vakaros apciemoja mājās, un reiz viņš viņai pat nopirka apelsīnus, veselu kilogramu, viņš, proti, bija saņēmis vislielāko kvartāla prēmiju. Un vasarā viņam piešķīra lielisku celazīmi.

Tālmīlim neklājas slikti. Kāpēc lai kļūstot? Viņu tā īsti pat neapskauz draugi un biedri, un visi pārējie ir pārliecināti, ka Tālmīlis tiktu daudz augstāk un tālāk, tikai viņš to nespēj savas mulķes sirds dēļ. Viņš taču daudz vairāk domā par citiem nekā par sevi. Tāpēc viņi ciena Tālmīli un pat jūt viņam līdzī. Priekšniekam tuvojās pensijas gadi. Viņš domā, ka Tālmīlis ir perspektīvs cilvēks, tikai neprot sev ceļu līdzināt.

Kādam tas būtu jādara viņa vietā.

PAVLIHA

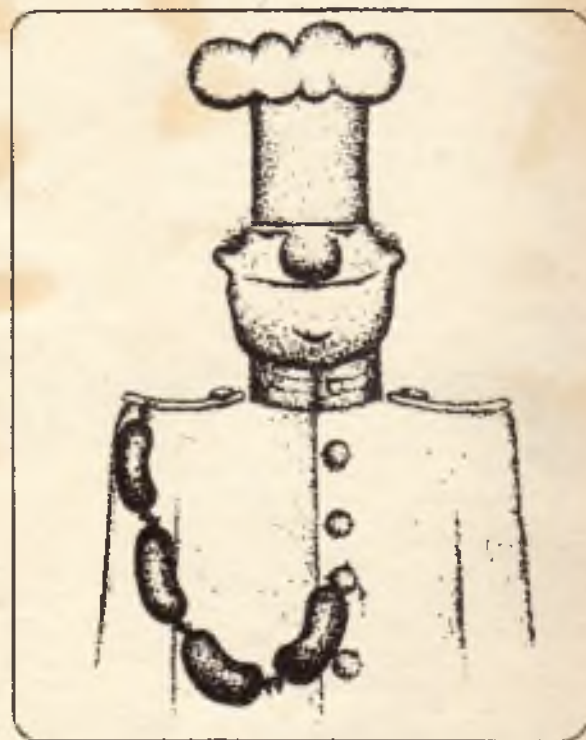
SLOVĒNU SATĪRAS UN HUMORA ŽURNĀLS

— Vai jūs arī esat no kooperatīva, kas aizgājis dībenā!

POLIKLĪNIKA

— Biedri, jūs vēlti gaidāt, tas lifts nedarbojas!

— Nekas, pagaidīšu, kamēr to izlabos. Noteikti tikšu pie braukšanas ātrāk, nekā rindā stāvēdams!

PĒDĒJAIS Vārds

Pilsoņi tiesneši!
Cienījamais prokurors!
Draugil

Man ir dots pēdējais vārds. Izmantojot šo izdevību, gribētu teikt, ka biju bezgala laimīgs ar jums iepazīties. Tikai nožēloju, ka mūsu iepazīšanās notika šajā vietā...

Vai atzīstu, ka esmu vainīgs? Mēģināsim uz šo jautājumu atbildēt kopīgiem spēkiem. Ja neiedziļinās lietas būtībā, tad, protams, var piekrist, ka esmu vainīgs. Dikdienība, spekulācija un citas negatīvas parādības tiešām ir cienīgas, lai tās tiesātu pēc likumkodeksa atiecīgā panta... Man gribētos vēlreiz atgādināt — ja neiedziļinās lietas būtībā. Bet ja iedziļinās? Tad redzam, ka cilvēki medz būt dažādi, katrs ar savu temperamentu, audzināšanu un gaumi. Padomājiēt paši: vai cilvēkus ar tik dažādu iekšējo pasauli var mērīt ar vienu mēraukli?

Jūs mani tiesājat par to, ka esmu slikti audzināts. Bet kas mani ir audzinājis? Skola.

Jūs mani tiesājat par vētraiņu temperamentu. Bet kur es tādu esmu nēmis? No vecākiem.

Tagad visi kopā pamēģināsim atbildēt uz jautājumu, kas ir gaume. Gaume, ticiet man, ir viena sarežģīta lieta. Jums, pilsoņi tiesneši, garšo karstu putru, jums, cienījamais prokurors, manā biezputra, bet man — put-

raimu biezputra. Vai var mani tiesāt par to, ka man garšo putraimu biezputra?

Jums ir laba dzirde, viņam ir laba dzirde, bet man ir laba apetīte. Jūs ejat uz filharmoniju, prokurors uz teātri, bet es uz restorānu. Ja esmu apveltīts ar labu apetīti, kāpēc man jāiet uz filharmoniju? Sakiet, vai par to var tiesāt cilvēku? Es personīgi uzskatu, ka katram jāvadās pēc savas gaumes. Ja cilvēkiem ir dažādas gaumes, vai par to viņus var tiesāt?

Jūs krājat markas, prokurors atklātnes, bet man ir trīs ģimenes. Pa kuru laiku lai es krāju markas?

Mīlie draugi, dabā visam jābūt līdzsvarā. Ja mežā nebūs vilku, vai spējat iedomāties, kā savairošies zaķi! Tāpat ar cilvēkiem. Jūs esat tiesneši, viņš — prokurors, bet es nekur nestrādāju. Ja es sāksu strādāt, izjaukšu līdzsvaru dabā. Grūti iedomāties, kas notiks. Katastrofa, bet varbūt vēl kas jaunāks. Ja jūs to gribat panākt, lūdzu, esmu ar mieru, iesēdiniet mani. Ja nē, mierīgi došos mājās.

Jūs esat gudri cilvēki, es, kā redzat, arī neesmu nekāds mulķis. Kāpēc tad mēs nevaram saprast viens otru? Personīgi man tas šķiet nelogiski.

Draugi!

Beidzot savu runu, gribu atgādināt vecu tautas gudrību: «Par gaumi nestrīdas.» Piemērs nav tālu jāmeklē. Pilsoņi tiesneši, prokurors pieprasa, lai mani notiesā uz pieciem gadiem, advokāts lūdz sodu mīkstināt līdz diviem gadiem. Bet es no jums neko neprasu. Es, ja gribat zināt, beidzot Ko, lūdzu! Liels paldies, es labāk pastāvēšu.

V. LANDO

E. RUSMĀNIS

D. BREINSS

M. OST

Poga vienā diegā

Cilvēkam piemīt tieksme ielūkoties nākotnē. Viens zilē, otrs bur, trešais pestījo. Tie, bez šaubām, ir tumsonīgi papēmieni. Noteikti daudz vairāk ievērošanas pelna gaisredzība, kas dibināta uz loģiskiem apsvērumiem. Teiksim tā. Ja žaketes poga turas vienā diegā, var droši teikt, ka tai drīz ir jānotrūkst. Vai arī — ja uz izkaltuša skaidu jumta darās virs ar pipi zobos, varam nešaubīties — te drīz vien svils.

— Joki ar uguni ir slikti joki, — ne reizi vien ugunsdrošības darbinieki lika pie sirds padomju saimniecības «Valmiera» vadītājiem.

— Jūsu aizrādījumus nemsim vērā, sarkanaļam gailim vaļu nelausim, — saimniecības direktors E. Niedra apgalvoja. — Par to esmu pārliecināts!

Tomēr, kā vēlāk izrādījās, paredzēšana nebija viņa stiprā puse. Jo pagājušajā pavasarī svila. Virs ar pipi uz jumta bija pielaidis kādai mājai uguni.

Tā nu jums lai būtu laba mācība, — ugunsdzēsēji aizrādīja. — Skatieties, ka atkal kaut kas nesvilst! Mums ir tādas nelabas priekšnojautas. Redzat, katlu mājās apkārtnē pārlaistā ar degvielām, ugunsdzēsības inventārs izmēģināts pa roku galam!

Direktora paredzējumi bija citādi. Diemžēl šie kārtējo reizi nepiepildījās. Kurinātais bija pametis bez uzraudzības savu posteni, un aizdegās katlu māja. Saimniecības vīri klupdami trizdami meklēja izvazētos dzēšanas rīkus. Kaut ko izdevās padarīt tikai tad, kad atbrauca profesionālie dzēsēji. Savu paveikusi, viņi brīdināja pavisam nopietni:

— Tagad nu gan jokus pie malas! Paši redzējāt, kas notika. Galu galā pastāv taču nopietnība, kas jāievēro!

Šie vārdi «Valmieras» vadītājiem bija kā mēnu ausi iekšā, pa otru ārā. Noteikumi kā bija tā palika neievēroti. Saimniecībā te kur te tur pacēlās dūmi, turklāt tie nebija

bez uguns. Vienreiz nesalabota dūmvada dēļ, citreiz vainīga izrādījās bojāta krāsns. Trešo reizi traktora dzirkstele aizdedzināja šķūni, un gaisā izkūpēja vairāki desmiti tonnu lopbarības. Reizē ar cerībām krietnāk uzturēt lopus ziemā.

Daža laba komisija pārstaigājusi padomju saimniecību «Valmiera». Tas nemaz nav tik viegls uzdevums, kā pirmajā brīdī šķiet. Kājas ķeras izmēģinātajos ugunsdzēsības piederumos. Tikai ar zināmu piesardzību iespējams pārbaudīt elektroierīces — nav zināms, kurā vietā un kad strāva sitīs pa pirkstiem. Lauksaimniecības ministrijas operatīvā grupa, kas bija ieradusies saimniecībā, uzdūrās rupjās lopbarības glabātavas ventilatoram, kurā bija ieslēgta strāva. Pats agregāts, pa pusei noslīcis, atradās ūdenī.

— Gribētos zināt, ko tas viss nozīmē un kas atbildīgs par šīm nebūšanām! — Lauksaimniecības ministrijas biedri skaidri un gaiši noprasīja direktoram.

Pagrābstīties papīros, direktors teica, ka acimredzot vainīgs būšot enerģētiskis. Nu papīros dziļāk papētīja arī pārbaudītāji.

— Dokumenti to nerāda. Tie nav juridiski pareizi noformēti, lai varētu prasīt atbildību.

Papīri, protams, paliek papīri. Bet trūkumi? Arī šai zinā vērums nekust no vietas un poga joprojām turas vienā diegā. Par to pārliecinājās rajona ugunsdrošības inspekcijas darbinieki, kad atbrauca uz saimniecību oktobra pirmajās dienās.

— Rokas par isām, visu nepaspējam, — saimniecības atbildīgie darbinieki taisnojās.

Tāpēc arī ar ugunsdrošību Valmieras padomju saimniecībā ir tāpat kā ar anekdotisko pogu. Bet spriedisim secīgi: kas gan lai ievēd kārtību, ja tik daudz spēku tiek patērēts ugunsdzēsības inventāru izmēģināšanai? Te ne tikai rokas, bet arī kājas var būt par isām.

JOCINŠ AR GĒZI

Kas vajadzīgs, lai dzīvokli ievilkto gāzē Protams, kalti un āmuri, lai mūros izkaltu caurumus, caurules, pa kurām g.ze varētu plūst, un, pats par sevi saprotams, virtuve, kurā gāzei vēl nav...

Jā, gandrīz aizmirsās, un komisija, pareizāk sakot, komisijas, kas nāk un nāk no marta mēneša līdz oktobrim. Komisijas, kas lemj: būt gāzei šajā dzīvoklī vai nebūt, un kas ir cita par citu gudrākas. Un kas tās tagad vairs saskaitīs, cik šo komisiju šajā dzīvoklī bija, — piecas vai deviņas, diēvs vien to zina. Bet galvenais, ka gudras — visām rokās projekts, un visas prata to lasīt kā vienreizvienu

Ši te ir vienkārša siena, šī te ir ugunsdroša, un šīs te ir parastas durvis. Plīts stāv pretējā kaktā, un dūmvads iet uz augšu. Jāvelk no šitā gala pa augšu iekšā.

Strādnieki, šurp! Lauziet, sitiet, kaliet, urbiet!

Tā. Loti labi, lieliski! Viens kanāls un otrs kanāls. Bet kur trešais?... Un kas tas tāds? Ahā, pieliekamais! Pieliekamais? Nav labi. Vai, cik slikti! Traucē gaisa cirkulāciju. Nost ar šo bunkuru!

Kur strādnieki?! Plēsiēt, laužiet, likvidējiet!

Oho! Kas tad tas! Gruvešu kaudze. Un, re, tukša vieta! Projektu, kur mūsu projektiņš? Ahā, pieliekamais, tā sakot, bunkurs! Ko? Traucēja cirkulāciju? Mulķības! Cienijamo īrniecīt, tikai neuztraucieties, mierīgi! Viss būs kārtībā. Būs, būs, kur salikt grāpjus, kastrolus un bundžas.

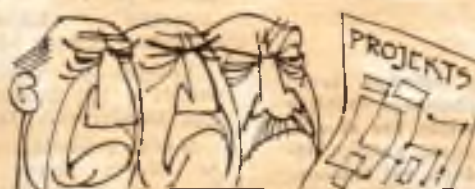
Strādnieki, šurp! Uzbūvēt bunkuru! Uz karstām pēdām! Jā. Jā, jā, jā — turpat, kur bija...

Un strādnieki kal, sit, naglo, dzen, urbj, lauž, plēs, metina... Tik ilgi, kamēr vienā jaukā dienā atgēdā gāzes plīti. Jaunu un smuku. Ar četriem riņķiem un cepeškrāni.

Un atkal nāk komisija un mēra, ka ar gēzi nav nekādi jocīgi. Vispirms jāpagriež šitas kļokis un tikai pēc tam šitas, un, ja gaisā jūtama smaka, tad šitās te vietās jāuzsmērē šitāds te ziepjūdens un, ja metas burbuļi, jāsauc ātrā gāzes palīdzība...

Un tad nāk vēl viena komisija un sacel brēku. Tāpēc, ka tā ir visgudrākā komisija. Palaikam tā mēdz būt, ka visgudrākās komisijas sacel brēku: kur jūs skatījāties, un vai acis pierē jums ir?...

Projekts? Analfabētisks! Ugunsdrošības pārvaldes akts ar parakstiem? Blēnas! Šajā virtuvē gāzi? Nekad!

Strādnieki, šurp! Ātrāk neka citam reizēm! Lauziet un plēsiēt! Zāgējiet pušul! Un cauruļu galus aizmetiniet labi stingri ciet!...

Jā, tiešām, ar gāzi nav joki. To tagad labi zina Imanta Sudmaļa ielas 4. nama 1. dzīvokli. Tur nesaprot tikai vienu lietu: kāpēc bija jātērē tik daudz pūļu (un valsts līdzekļu), ja tos varēja ietaupīt (arī īrnieku nervus), jau šīs gāzes vilkšanas epopejas pašā sākumā, tas ir, marta mēnesī, uzreiz atsūtot to pēdējo, visgudrāko komisiju...

Domājams, ka LPSR MP Galvenās gazifikācijas pārvaldes Rīgas tiklu gāzes ražošanas un ekspluatācijas pārvaldē un Rīgas pilsētas izpildkomitejas Kirova rajona ražošanas pārvaldē «Vecrīga» to saprot.

Bet, ja saprot, lai paskaidro!

Z. ATIS

K. BAGDONAVIČUS
(«Šluota», Vīlpa)

DĀVANA

Kā jau parasts, nopirkām pasniedzējam dāvanu. Nolēmām pasniegt to pirms pēdējā pārbaudījuma.

— Pagaidiet! — pēkšņi kāds iekliedzās. — Ieskatieties dāvanā uzmanīgāk! Vai jūs neko nemanāt?

— Kur paskatīties? — mēs bijām pārsteigti. — Vai tad dāvanai ir brāķis?

— Skaidrs, ka ir! Vai tad neredzat, ka mūsu nopirktais tautiskais pods ir ellīgi līdzīgs pasniedzējam? Paskatieties no sāniem! Viņš var apvainoties līdz nāvei!

— Kas var apvainoties? — kāds bezatbildīgi pajokoja. — Pods vai pasniedzējs?

— Gribat, lai mūs visus izgāz? Pasniedzējs lomās, ka mēs viņu āžējam! Un tad — āmen!

— Riktīgi... Bet osas līdzīgas ausīm... —

ar patiesām izbailēm grozījām podu. — Tās tikai ir ziepes...

— Bet ko tagad darīt? — uztraucāmies ne pa jokam. — Bez dāvanas nekādi nevar... Bet skriet uz veikalu vairs nav iespējams... Nav ne laika, ne naudas.

Pilnīgi pazaudējām galvas. Un, jo ilgāk skatījāmies uz to nolādēto podu, jo līdzība kļuva lielāka. Trūka vienīgi plikā paura un brīļi.

— Kas tagad būs? — mēs jau kritām pamkā. — Vai tiešām nav nekādas izejas?

— Ir, ir! — atkal kāds iekliedzās. — Ieliksīm podā nokareņus ziedus, un viss būs okei!

Iedomājieties — izdevās.

ZIEDONIS PURVS

Talants

Jauns mākslinieks otram saka:

— Būt ģēnijam gan ir traki:
Mūžs tās viņam — talants izsūc
Tam pēdējos spēkus — visus!

Saka otrs: — Tik tiešām var būt tas:
Es arī, zin, pavērgi jūtos...

Tā esot gadījies

Lielais vācu ķirurgs Ferdinands Zauerbruhs (1875.—1951.) izglāba bagātu cilvēku, kas bija aizrijušies ar zivs asaku. Uz pacienta jautājumu par honorāru ārsts atbildēja:

— Dodiet man vienu desmito daļu no tā, ko jūs gribējāt dot, kad asaka vēl atradās jūsu rīklē.

Bernards Šovs reiz kādam draugam jokodams apgalvoja, ka neviens nav uzrakstījis tik daudz ģeniālu darbu kā viņš.

— Nelielies! — draugs iebilda. — Vienu no javiem darbiem izsvilpa Londonā, Berlīnē, Ņujorkā un Romā.

— Tas tiesa, — Šovs piekrita. — Bet kurš dramaturgs var lielīties, ka viņš izsvilpts tik daudzās galvaspilsētās?

Kāds reportieris reiz jautāja Edisonam:

— Vai jūs izgudrojāt pirmo runājošo mašīnu?

— Ak, nē, — diženis izgudrotājs atbildēja. — Pirmo runājošo mašīnu diēvs izgudroja ilgi pirms manis. Viņš to izteistja no Ādama ribas.

Slavenais itāliešu diriģents Arturo Toskanīni (1867.—1957.) nebija modernās mūzikas draugs. Kad viņš reiz viesojās pie kāda bagāta bankiera, Toskanīni pajautāja mājas orķestra kapelmeistaram:

— Vai jūs spēlēsiet arī to, ko jums lūgs?

— Protams, — kapelmeistars atbildēja.

— Mēs spēlēsīm visu, ko jūs vēlēsit.

— Lieliski, — Toskanīni iepriecināts iesauca. — Tādā gadījumā divas stundas spēlējiet kārtis!

Kādu vakaru dižais komiķis Čarlijs Čaplins draugu pavadībā atgriezās Ņujorkas viesnīcā, kur viņš bija apmeties. Viesnīcas foajē viņš uzzināja, ka lifts nedarbojas. Gribot negribot vajadzēja 56. stāvā kāpt kājam. Kad viņi bija sasnieguši 50. stāvu, Čaplins teica:

— Zināt, man jāpastāsta notikums ar šausmīgi sašraucošām beigām...

— Pastāstīl — draugi lūdza.

— Esmu aizmirsis atslēgas pie viesnīcas dežuranta pirmajā stāvā.

KĀ LUNSS LUNSU IEGĀZA

Kāda Stokholmas (Zviedrijā) universitātes pārdēvēja Hilda Tornstrāma tika uz vietas atīsta no darba. Ar naida pret trišiem viņa bija leģendārais katra ārdodamā vīrešu zeķu pārī lezes pulveri. Lietā nāca gaisā, kad Hilda mēģināja pierunāt savu kolēģi, kas pārdod vīrešu pakšbikses, sekot viņas piemēram.

ASV sociologs D. Deisijs 5 gadus vācīs materiālus grāmatai, kural būtu jāklūst par sava veida «Morālo vērtību enciklopēdiju». Šī grāmata iznāca ar nosaukumu «Dzīve vilku vidū».

Kā ziņo aģentūra «France Presse», Amerikas Savienotajās Valstīs ir parādījis efektīvs līdzeklis konkurences cīņā pret narkomāniju. Tas ir alkohols. Jauno amerikāņu vidū katrs plektais ir juvis par stipro dzērienu lietošanu. Daudzi skolnieki ierodas skolās uz mācībām stipri iereiuši, citi cilā glāzes un pudeles rīkstundās. Bieži gadās, ka sunieši skolā tā piedzeras, ka aviem spēkiem vairs netiek māst.

Jau 11 gadus Ņujorkas žurnālists Elans Velbermens rakņšjas pa atkritumu kastēm, kas atrodas pazīstamu žurnālistu, politiķu, kinoaktieru, dziedoņu vai zinātnieku māju priekšā. Šādas rīcības mērķis ir atrast vēstules, rēķinus, izziņas, medicīniskas receptes un citus dokumentus, kas sniedz ieskatu slavenu cilvēku intīmajā dzīvē. Nesen Velbermens atvēra personīgu kanzloru un iesauktāja darbā tādus pašus okķērus kā viņš. Itāļu žurnāla «Panorama» korespondentam Velbermens paskaidroja:

— Taisnību sakot, es nedaru nekā jauna, CIP un FIB vienmēr rakņšjas pa atkritumu kaudzēm, kad grib iegūt detalizētas ziņas par kādu cilvēku.

Eindhovenas (Nīderlandē) ledzīvotāja Lenane van der Aro izmantoja privātdetektīvu, lai noskaidrotu, kas ir viņas vīra, pēc profesijas mācītāja, mīļākā. Noslēpumu atklāja drīz, jo izrādījās, ka svētā vīra mīļākā ir privātdetektīva sieva.

Salīdzinot Rietumu ģenerāļus ar Rietumu diplomātiem, mēdz teikt, ka pirmajiem uz mēles ir tas, kas otrajiem prātā. Taču dažreiz gadās arī tā, ka diplomātam pasprūk uz mēles tas, kas viņam ir prātā. Nesen to piedzivoja Jozefs Lunsas, vecs, rūdīts holandiešu diplomāts, NATO ģenerālsekretārs.

Lunsa kunga iztapība savu amerikāņu bošu priekšā ir vispārzināma. «Mūsu labākais advokāts Ziemeļatlantijas savienībā» tā par viņu — slavīnot vai ironizējot — rakstīja laikraksts «Christian Science Monitor».

Taisnība, šis Vašingtonas advokāts ir ļoti centīgs. Tik centīgs, ka pārcentās. Tas notika tā.

NATO ģenerālsekretārs sasauca kārtējo preses konferenci, lai — jau kuru reizi! — cildinātu Savienoto Valstu politiku.

Soreiz viņš sāka cildināt amerikāņu bruņoto, tā dēvēto ātras reaģēšanas spēku organizēšanu. Un vajadzēja tā notikt, ka tieši te visi preses konferencē klāt-

esošie kļuva par lieciniekiem ļoti retajam gadījumam, kad diplomātam kā prātā, tā arī uz mēles ir viens un tas pats. Smalkā formulējuma — «ātras reaģēšanas spēki» — vietā Lunsas paziņoja: «ātras iejaukšanās spēki».

Var iedomāties, kas notika preses konferencē. Bet Lunsas ātrumā neaptvēra, kāpēc klātesošie žurnālisti pēkšņi sāka trokšņot, bet viens otrs skāli smieties. Un neaptvēris atkātoja: «ātras iejaukšanās spēki...»

Isi sakot, Lunsas iegāza pats sevi un saimniekus Vašingtonā, jo tie atspērušies pūlas visus pārliecināt — starp citu, arī ar tā paša Lunsas palīdzību —, ka nekādās citu valstu iekšējās lietās viņi neiejaucas.

Nu, bet ko tad žurnālisti? Daži no viņiem visu saprata ļoti pareizi. Bet vislabāk, iespējams, par šo notikumu uzrakstīja dāņu avīzes «Land og Folk» korespondents: «Jozefs Lunsas tikai vienreiz ir mēģinājis pateikt patiesību un arī tad, kad pateica ne to, ko gribēja.»

Vadīnkšņas (Holandē) futbola komandas vārtsargs Dido Hānērs lūdza atļauju laulāties elvīnistu baznīcā. Draudzes vēlēto padome atteicās izpildīt lūgumu, motivējot savu rīcību ar to, ka pūlis regulāri ārkāpī bausīl «Tev būs to svētdienu svēītī». Jāpiezīmē, ka Holandē futbola sacīkstes notiek tikai svētdienās.

— SKATOS, TEV NAV KREKLA, BET MAN TOTĪB IR DIVAS BUMBIŅAS...

A. RACEVS
(«Stārāls», Sofija)

— Mans sencis no pilsōņu kara laikiem. Es domāju, tas bija pēdējais šāviens mūsu zemē, kam nav sakara ar noziedzībūl

H. KRECMARS

ĀRZEMJU HUMORS

— Mans mīļais, nopārciet bildīti, par cenu
arunāsim.
«Weltwoche», Cīrihe

NÜDISTU
PLUDMALE

— ...Vienīgais līdzeklis, kas ņem ārā visus
traipus!
«Pourquoi Pas?», Brisele

«Eulenspiegel», Berlīne

— Skat, atnāca tas hipohondriķis...
«Punch», Londona

«Urzica», Bukaresta

Neviens no viņiem neprot uzvilkt pat vienkāršu līniju!

«Punch», Londona

«Ici Paris», Parīze

Amerikāņu lidmašīnu bāzes
kugls «Midways» atgriezies no
ekspedīcijas uz Persijas jūras lī-
ci savā pastāvīgajā stāvvietā Jo-
nosukas pilsētā Japānā ar nar-
kotisko vielu kravu.

Laikrakstu ziņa.

- Svaiga manta! Tikko no kugla!